

Smärta och smärtlindring

Pain and Pain Reduction

7,5 högskolepoäng

7,5 credits

Ladokkod: 61SS01

Version: 6.0

Fastställd av: Utbildningsutskottet 2014-11-21

Gäller från: VT 2015

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad (G2F)

Utbildningsområde: Vård

Ämnesgrupp: Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap

Förkunskapskrav: Följande avslutade och godkända kurser som ingår i sjuksköterskeutbildning 180 högskolepoäng:

Vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad:

- Introduktion till vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad, 15 hp

- Klinisk omvårdnad: Allmän omvårdnad 25,5 hp

Medicinsk vetenskap:

- Humanbiologi, 15 hp

- Mikrobiologi och vårdhygien, 4,5 hp

- Klinisk medicin: Somatisk ohälsa och sjukdom, 7,5 hp

- Farmakologi och läkemedelsräkning, 7,5 hp

Dessutom ska följande delmoment vara avslutade och godkända

- I kursen Klinisk omvårdnad: Somatisk hälsa, ohälsa och sjukdom, 31,5 hp

- Examination - Somatisk omvårdnad
- Kliniska färdigheter
- Reflektion 1
- Reflektion 2
- Vård av barn, studieuppgift
- Tentamen
- Verksamhetsförlagda studier
- Vetenskaplig teori och metod, artikelgranskning

- I kursen Klinisk omvårdnad: Psykisk hälsa, ohälsa och sjukdom, 9 hp

- Verksamhetsförlagda studier

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

I kursen studeras akut och långvarig smärta hos barn, vuxna och äldre och sjuksköterskors funktion i smärtarbetet. Beskrivning av smärta, smärtfysiologi, metoder för datainsamling, analys och tolkning samt metoder för smärtlindring beaktas utifrån patientens kognitiva förmåga, livsvärld, genus, etnicitet och kultur. Öppenhet inför patientens beskrivning av sin smärta betonas. Objektiva tecken på smärta studeras.

Mål

Kursens syfte är att studenten skall förvärva fördjupade kunskaper om smärta och smärtlindring hos barn, vuxna och äldre.

Kunskap och förståelse

Efter kursen ska studenten kunna:

- redogöra för fysiologiska, psykologiska, sociala och existentiella aspekter på smärta,
- redogöra över hur smärta förebyggs, förhindras och lindras,
- redogöra för olika tillvägagångssätt för att undervisa, handleda och stödja patienter med olika smärttillstånd,
- redogöra för gällande författningar och säkerhetsföreskrifter inom området.

Färdighet och förmåga

Efter kursen ska studenten kunna:

- utföra datainsamling, smärtanalys och tolkning,
- tillämpa och medverka i olika smärtlindringsmetoder utifrån patientens behov,
- dokumentera smärta och smärtlindring utifrån ett livsvärldsperspektiv,
- utvärdera resultat av omvårdnad och medicinsk behandling vid smärta.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter kursen ska studenten kunna:

- ha ett öppet förhållningssätt för olika uttryck av smärta hos patienter med akuta, procedurrelaterade och långvariga smärttillstånd,
- identifiera och analysera etiska dilemman på smärta och smärtlindring,
- kritiskt granska forskning inom området,
- värdera och reflektera över förhållningssätt som kan bidra till en hållbar utveckling inom vårdandet.

Undervisningsformer

Föreläsningar och seminarier omfattande 3 hp samt verksamhetsförlagd utbildning omfattande 4,5 hp.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

Kursen examineras genom

- Verksamhetsförlagd utbildning
- Studieuppgift
- Reflekterande loggbok
- Seminarium

Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär.

Varje teoretisk examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första tentamenstillfällena baseras omexaminationen på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats. Så kallade ”uppsamlingstentamen”, erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin

Student som underkänts två gånger i prov, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Student som inte godkänts under verksamhetsförlagd utbildning har möjlighet till ytterligare en studieperiod, så snart det finns organisatoriska möjligheter. Se högskolans riktlinjer för rättssäker examination samt akademispecifika riktlinjer för rättssäker examination på HBs webbplats.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patientens förtroende för sjukvården riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell handlingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Handlingsplanen skall ange vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs. I handlingsplanen skall även anges hur och när kunskapskontroll kan äga rum. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två.

Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på

kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåts. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Kursutvärdering i relation till kursens mål genomförs. Resultatet av utvärderingen granskas av ämnes- och utbildningsansvariga och en kursrapport publiceras på institutionens webbplats.

Studenter har rätt att vara representerade i institutionens beredande och beslutande organ.

Övrigt

Valbar kurs i sjuksköterskeutbildningen 180 hp.

Plagiatkontroll

Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.

Bilaga: Litteraturlista för Smärta och smärtlindring (61SS01)

(Litteraturlistan gäller från och med SSK10)

Parsons, G. & Wayne, P. (2010). *Principles and Practice of Managing Pain: A Guide for Nurses and Allied Health Professionals*. Open university Press. 216 s.

Platon, B., Andréll, P., Raner, C., Rudolph, M., Dvoretzky, A. & Mannheimer, C. (2010). High-frequency, high-intensity transcutaneous electrical nerve stimulation as treatment of pain after surgical abortion *Pain* vol.148, ss.114-119.

Werner, M. & Leden, I. (red.). (2010). *Smärta och smärtbehandling*. Stockholm: Liber. 647 s.

Wilkie, DJ. & Ezenwa, MO. (2012). Pain and symptom management in palliative care and at end of life. *Nurs Outlook*. vol. 60, ss. 357-364.

Därutöver tillkommer vetenskapliga artiklar som studenter väljer i anslutning till seminarieuppgiften.

2014 mars KRK/ila

Utbildningsutskottet: 2014-03-21